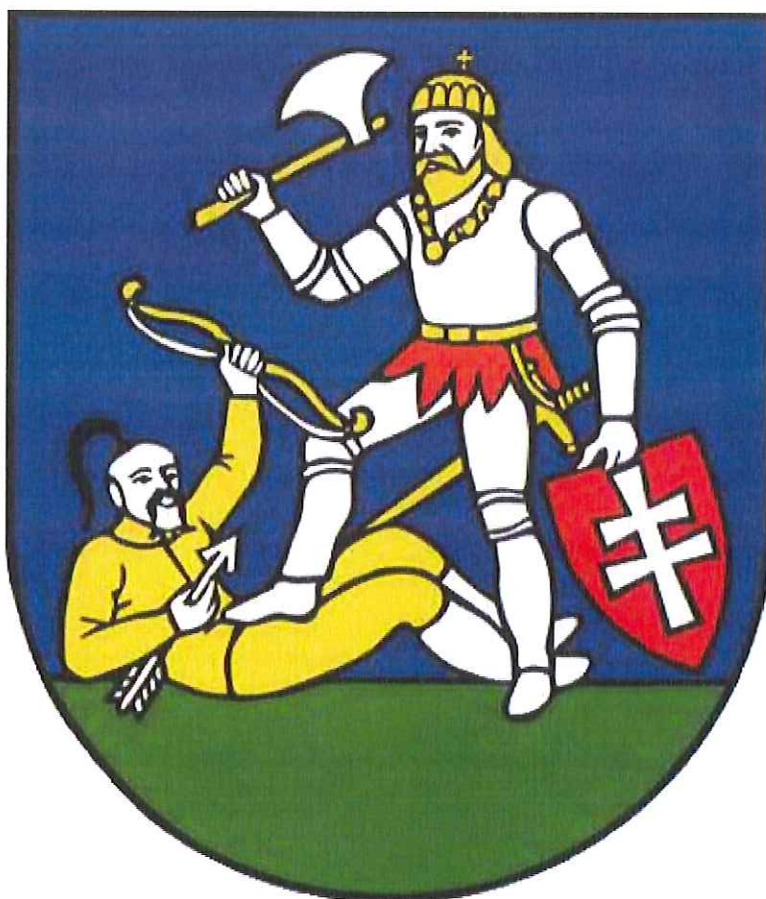

*Stredná odborná škola potravinárska
Gabajská 6 v Nitre*

Smernica k prevencii a riešeniu šikanovania v škole

Ing. Katarína Čurillová
riaditeľka školy

Riaditeľka SOŠ potravinárskej, Cabajská 6, Nitra vydáva Smernicu k prevencii a riešeniu šikanovania v škole. Smernica nadobúda účinnosť dňa 14.10.2021. Školský koordinátor k prevencii a riešeniu šikanovania v škole je Mgr. Ivana Hruboňová.

Smernica je vypracovaná v súlade s § 3 písm. d) a o) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania detí a žiakov, možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania žiakov v nadväznosti na zodpovednosť školy a školského zariadenia podľa § 144 ods. 1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona a na práva žiaka podľa § 144 ods. 1 písm. i) a k) zákona.

Článok I

Charakteristika šikanovania

1. Na účel smernice sa šikanovaním rozumie

- ✓ správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo
- ✓ úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.

2. Podstatou šikanovania je najmä

- ✓ úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky
- ✓ agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov
- ✓ prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.

3. Šikanovanie sa môže prejaviť

- ✓ v priamej forme, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obete, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním alebo
- ✓ v nepriamej forme, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.

4. Kyberšikanovaním je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.

5. Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky

- ✓ sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha

- ✓ agresor vystupuje často anonymne
- ✓ útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť
- ✓ agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú
- ✓ útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi
- ✓ útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb
- ✓ agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
- ✓ útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase
- ✓ obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť
- ✓ obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora
- ✓ zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.

6. Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.

7. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin

- ✓ neprekazenia trestného činu
- ✓ neoznámenia trestného činu alebo
- ✓ ublíženia na zdraví.

Článok II

Podstatné znaky šikanovania

Medzi základné znaky šikanovania patria:

- ✓ úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému
- ✓ agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov
- ✓ opakované útoky
- ✓ nevyrovnaný pomer síl medzi agresorom a obeťou.

Článok III

Priestupková a trestnoprávna zodpovednosť žiakov

1. Niektoré formy šikanovania môžu napĺňať aj skutkovú podstatu trestného činu. Medzi trestné činy súvisiace so šikanovaním zaradíme:

- ✓ ublíženie na zdraví

- ✓ obmedzovania osobnej slobody
- ✓ lúpež
- ✓ vydieranie
- ✓ hrubý nátlak
- ✓ sexuálne násilie/zneužívanie
- ✓ krádež
- ✓ neoprávnené užívanie/poškodzovanie cudzej veci
- ✓ nebezpečné vyhrážanie sa/prenasledovanie
- ✓ ohováranie.

2. Za páchatel'a trestného činu sa považuje žiak, ktorý trestný čin spáchal sám. Ak bol trestný čin spáchaný konaním skupiny žiakov, považuje sa za spolupáchateľstvo.

Článok IV

Postup v prípade zistenia šikanovania

Ak sa v priestoroch budovy počas školského vyučovania, počas konania školských akcií, na športoviskách zistí prípad šikanovania, je každý zamestnanec školy, pedagogický, ale aj nepedagogický, postupovať podľa nasledujúcich krokov:

1. Zamestnanec, ktorý zistí prípad šikanovania, informuje o danej situácii školského koordinátora všetkých tých žiakov, ktorí sú účastníkmi daného prípadu. Pri veľmi vážnych prípadoch šikanovania je tento zamestnanec povinný zavolať políciu.
2. Žiaci, ktorí boli účastníkmi sporu, budú vyzvaní na vyšetrenie prípadu. Pri riešení situácie bude zúčastnený aj zamestnanec, ktorý zistil prípad šikanovania a oznámil danú skutočnosť kompetentným osobám, a tiež školskému koordinátorovi. O vyšetrení sa spíše zápisnica, ktorá sa odovzdá zástupcovi vedenia školy a ďalšia kópia bude priložená ku katalógovému listu žiaka. V zápisnici sa opíše skutočnosť, vyjadrenia oboch žiakov, a navrhne sa opatrenie na riešenie daného problému.
3. Školský koordinátor pozve rodičov žiakov, resp. ich zákonných zástupcov na pohovor. Prítomný na rozhovore bude aj zástupca vedenia školy. O tomto stretnutí sa spíše zápisnica a na základe písomného uzavretia daného prípadu, navrhnutí opatrení na riešenie situácie, vyjadrení dotknutých žiakov a ich rodičov, resp. zákonných zástupcov, sa riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe, ktorý bude v súlade s vnútorným poriadkom školy, pracovným poriadkom školy a súlade s príslušnými zákonmi, t. z. Trestný zákon č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov a zákon o priestupkoch č.

372/1990 Z. z. v znení neskorších predpisov.

4. Celý prípad vyšetrenia prípadu šikanovania bude prebiehať pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia danej situácie, z dôvodu, že šikanovanie veľmi závažný negatívny spoločenský jav.

- ✓ zabezpečiť bezodkladnú pomoc a ochranu obete
- ✓ zabezpečiť dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie
- ✓ izolovať agresora počas preverovania šikanovania z dôvodu zabránenia krivej

Článok V

Opatrenia na riešenie situácie

1. Opatreniami na riešenie šikanovania pre obeť a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu sú najmä

- ✓ odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť
- ✓ zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom
- ✓ zaistenie bezpečia obete.

2. Opatreniami na riešenie šikanovania pre agresora a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je agresor umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä

- ✓ odporúčanie zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť centra
- ✓ preloženie agresora do inej triedy alebo do inej výchovnej skupiny, ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie
- ✓ uloženie opatrenia vo výchove podľa § 58 ods. 2 a 3 zákona.

3. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

Článok VI

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

1. Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil

- ✓ šikanovania
  - ✓ spáchania trestného činu uvedeného v čl. 2 ods. 7 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. 2 ods. 8 v súvislosti so šikanovaním.
2. Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť
- ✓ podozrenie podľa odseku 1
  - ✓ skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov
  - ✓ opatrenia, ktoré prijala škola.

Článok VII

Spolupráca školy so zákonnými zástupcami

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci s rodinou obete a s rodinou agresora.
2. Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci dbajú pri rozhovore so zákonným zástupcom obete, agresora alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií.
3. O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb.

Smernica bola prerokovaná a schválená na zasadaní pedagogickej rady školy dňa 13.10.2021.